

‘Of er een bloem opengaat’

Peter Zunneberg

Ieder kind een toptalent, dat is het motto van openbare basisschool De Toermalijn in Cothen, in de gemeente Wijk bij Duurstede. ‘Dat voelen we ook echt zo’, zegt adjunct-directeur Mieke de Reuver. ‘Kinderen zijn uniek in wat ze kunnen en het is onze taak als leerkracht om dat talent volledig te laten opbloeien.’

De Toermalijn is een brede school waar behalve de basisschool ook kinderdagopvang en buitenschoolse opvang (bso) zijn. De school heeft 152 leerlingen en een team van tien leerkrachten. Naast vakken als rekenen, taal, lezen en wereldoriëntatie besteedt De Toermalijn aandacht aan alle kunstdisciplines. ‘We laten de kinderen kennismaken met muziek, dans, drama, beeldend. En dat laten we elk jaar in alle groepen weer terugkomen.’

Vaak kiezen scholen, en vooral brede scholen in buitengebieden, voor structurele samenwerkingspartners uit het culturele veld. En in veel gevallen is dat de plaatselijke muziekvereniging. Bij gebrek aan een muziekschool verzorgen leden van die muziekvereniging kennismakingslessen die in de klas plaatsvinden. Vervolgens kunnen leerlingen die dat willen zich na schooltijd in de bso verder bekwamen in het bespelen van een instrument. En ten slotte is er het lidmaatschap van de muziekvereniging waarin ze hun muzikale kwaliteiten echt kunnen ontwikkelen. Voor de muziekvereniging is deze manier van werken profijtelijk omdat het hen van jonge aanwas verzekert.

In Cothen is de situatie anders. ‘Bij ons in het dorp is een muziekschool’, vertelt De Reuver. ‘Daar kunnen de kinderen terecht voor muziekles. Ook hebben we een eigen bibliotheek in het dorp op 50 meter van onze school.’ Met dergelijke faciliteiten dichtbij ontbreekt de noodzaak om ze in de school te halen. ‘We werken wel eens samen met de muziekvereniging, maar dat is meer incidenteel, dan komt er iemand een workshop of lessenserie geven.’ Kinderen die specifiekere wensen hebben, kunnen vaak in het naburige Wijk bij Duurstede terecht. ‘Daar kunnen ze bijvoorbeeld naar de musicalschool, een atelier voor beeldende kunst, en teken- en schildercursussen.’

Elke maand wordt op De Toermalijn afgesloten met een kleine voorstelling door een van de klassen. ‘Elke klas maakt eens per jaar een voorstelling. Hoe ze dat doen, daar zijn ze helemaal vrij in. Maar het betekent wel dat onze leerlingen van jongs af aan leren om op het toneel te staan en zich te presenteren. Het is bij deze maandsluitingen dat soms onvermoede talenten komen bovendrijven. Een kind blijkt bijvoorbeeld goed te kunnen acteren. Daarom is die maandsluiting ook belangrijk. Kinderen die bij rekenen of taal niet opvallen of zelfs achterblijven krijgen hier de kans om te excelleren. Dat geldt ook bijvoorbeeld voor tekenlessen en andere creatieve activiteiten.’ Als de leerkrachten van De Toermalijn bijzondere talenten tegenkomen melden zij dit direct aan de ouders. ‘Verder blijven we er oog voor houden, maar hebben niet

Peter Zunneberg

is journalist/tekstschrijver en gespecialiseerd in onderwijs, kunst en cultuur(educatie)

de middelen om het talent te ontwikkelen. Het is aan de ouders om er wel of niet werk van te maken. Als leerkracht geniet je enorm als je zoiets ziet bij een leerling van wie je het niet verwacht. Het is echt alsof er een bloem opengaat.'

Daarbij hoort de school geregeld van scholen voor voortgezet onderwijs dat ze aan leerlingen kunnen zien dat ze van DeToermalijn afkomstig zijn. 'Onze leerlingen zijn kennelijk meer zelfbewust dan andere. Ze weten wat ze kunnen en durven en dat blijkt zichtbaar te zijn. Voor ons is dat in ieder geval een signaal dat we goed bezig zijn.'

DeToermalijn besteedt al ruimschoots aandacht aan cultuur-educatie. Maar omdat de leerkrachten zich nog meer willen bekwamen volgen nu drie collega's een driejarig nascholingstraject bij Kunst Centraal, de Utrechtse provinciale instelling voor cultuureducatie. 'We willen dat onze leerkrachten zich daar verder bekwamen in muziek, drama, dans en beeldend', zegt De Reuver. 'Voor een klein team van tien mensen is het een flinke investering om drie van hen een dergelijk traject te laten volgen. Maar door het samen te doen hebben ze steun aan elkaar. Want het is de bedoeling dat zij straks met ideeën en lessuggesties komen, ook voor de andere leerkrachten. Ze zullen wat ze geleerd hebben ook moeten overdragen op de anderen. Ze moeten hen coachen en meekijken wat er goed gaat en wat er eventueel beter kan. Zo hopen we dat door de training van een paar het hele team een flinke stap kan zetten en we de cultuureducatie in zijn geheel naar een nog hoger niveau kunnen brengen.'